

som han er knyttede til den danske Højskole og har saa stor Indflydelse paa en bestemt Samfundsklasse i Befolkningen navnlig ude paa Landet, at de søger at anvende denne Indflydelse ogsaa saaledes, at der kan komme Gang i denne kommunale Efterskole. Man har endvidere ofte hørt Klager fra Højskolens Side over, at man ikke rigtig kunde faa Husmandsbørnene og i endnu mindre Grad Arbejderbørnene paa Landet ind under Højskolernes Paavirkning, og ser man paa Statistikkene over dem, der besøger vore Højskoler, bliver man ogsaa straks slaaet af, at den allervæsentligste Del netop er Børn af Gaardmænd. Jeg tror, at naar Husmandsbørn og Arbejderbørn nu faar Lejlighed til at mødes med Gaardmandsbørnene ikke blot i Børneskolen, men ogsaa i den kommunale Fortsættelsesskole, kan ogsaa Højskolen senere drage Nytte deraf i Form af en forøget Tilgang netop fra disse to Samfundsklasser, Husmandsklassen og Arbejderklassen. De kommunale Efterskoler og Højskolerne skal ikke være Rivaler, men jeg vil haabe, at de kan trives Side om Side til Gavn og Udvikling for den hele Befolkning, og at Højskolens Mænd og andre vil arbejde hen derimod. Der har været Enighed om denne Sag her i Rigsdagen, og jeg haaber, at alle vil stræbe efter, at den samme Enighed kan blive bevaret ude i Befolkningen, naar vi nu skal til at gennemføre denne Skole.

Det ærede Medlem (Nørgaard) rettede paa et Par Punkter en Kritik mod den Maade, hvorpaa Kultusministeriet har grebet Sagen an. Jeg kan ikke for Øjeblikket dømme om denne Kritiks Berettigelse, men det forekommer mig, at Kultusministeriet har grebet denne Sag an paa en meget frsindet og meget fornuftig Maade. Jeg tror, at denne kommunale Efterskole skal bygges netop paa de kommunale Raad. Det er dem, der staar i den inderligste Forbindelse med Befolkningen ude i Sognet, og i dem er de forskellige Anskuelser indenfor Sognet repræsenterede. De kender bedst, hvad det er, der rører sig i Landkommunen, og hvad det er, Befolkningen der ønsker gennemført. Jeg tror ikke, det er ganske rigtigt, naar det ærede Medlem sagde i sin Tale i Gaar: „Mange Steder ude paa Landet har Lærere med Held taget denne Dagundervisning op, og jeg synes, det er uretfærdigt, at de ikke kan faa Del i den Bevilling, der er opført paa Finanslovsforslaget.“ Jeg tror, at naar en Lærer overfor en Kommunalbestyrelse, et

Sogneraad paa Landet, udtaler som sit Ønske, at han gerne vil virke for Undervisning af den konfirmerede Ungdom paa den Maade, som er angivet i Ministeriets Skrivelse til Finansudvalget i Fjor og i dets Cirkulære af Maj i Aar, og naar han ellers staar i et godt Forhold til Befolkningen, vil Sogneraadet aldrig nægte ham sin Medvirken til at sætte en saadan Fortsættelsesundervisning i Gang. Ude hos os har vi netop det Tilfælde, at Sagen er rejst paa Initiativ af Læreren, og straks da han kom til Sogneraadet og bad, om han maatte være med til at gennemføre den, stillede hele Sogneraadet sig velvilligt dertil, og jeg tror, at det i Almindelighed vil være Tilfældet paa Landet. Den Maade, hvorpaa man muligvis bedst kan faa denne Sag gennemført paa Landet, er ved i alt Fald foreløbig at give Undervisning et Par Eftermiddage om Ugen fra Kl. 4 til 7. Det forekommer mig, at det vil være den naturlige Begyndelse, og man har ogsaa i Ministeriets Skrivelser og Cirkulærer henedet Opmærksomheden netop paa den Form.

Jeg skal saa sige et Par Ord om det andet Punkt, som det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard) var inde paa, nemlig Religionsundervisningen i Friskolen. Det er ikke saa meget de enkelte Udtalelser af det ærede Medlem, jeg her vil dvæle ved, som den Stemning, der gik gennem hans Udtalelser. Saa vidt jeg kunde skønne, ønsker han den størst mulige Frihed paa Religionsundervisningens Omraade i Skolerne, og det blev allerede i Gaar udtalt i en kort Bemærkning af Finansudvalgets Formand, at dette Standpunkt var fuldkommen i Overensstemmelse med Socialdemokratiets Standpunkt. Det ærede Medlem fra Nørresundby maatte imidlertid sige, at han ikke talte paa sit Partis Vegne, hvilket blev beklaget, og hvad jeg ogsaa kan beklage. Men jeg tror alligevel, at han taler paa manges Vegne ude i Befolkningen. Saa vidt jeg har kunnet skønne, er der ikke blot indenfor det socialdemokratiske Parti, men ogsaa i Kredse af Befolkningen, der slet ikke deler Socialdemokratiets økonomiske Anskuelser, Tilslutning til Socialdemokratiets Standpunkt med Hensyn til religiøs Frihed. Denne Tilslutning er flere Gange blevet udtalt baade af Præster og Højskolefolk, og det glæder mig, at den nu ogsaa har lydt i dette Ting, og jeg vil haabe, at det ærede Medlem fra Nørresundby og hans Meningsfæller i Højskolekredse saa stærkt som muligt vil slaa til